

ÚVODNÍ SLOVO K OTÁZKÁM HLUKU V ARMÁDĚ

Plukovník doc. MUDr. Ervín ČERNÝ

Nevídaný rozmach techniky v posledních desetiletích přináší s sebou jako vedlejší zplodinu i řadu faktorů, které nepříznivě ovlivňují přírodu a naše životní prostředí, ohrožují zdraví jedince i společnosti. V neposlední řadě patří mezi tyto faktory hluk, který nejen hlodá na sluchovém orgánu, ale působí globálně na lidský organismus a vyvolává řadu potíží, pro které se počíná razit pojem nemoc z hluku — hluková nemoc. Pro vojáky a vojenské zdravotnické pracovníky má hluk v různých svých formách zvlášť veliký význam. Dnešní vyspělá vojenská technika mírová a zejména však válečná je nerozlučně doprovázena hlukem, který přesahuje nezřídka doposud známé intenzitní vrcholy. Účinkům velmi silného hluku jsou vystaveni vojáci v pancéřových transportérech, v tancích, v kotelnách bitevních lodí a podmořských člunů. Intenzita hluku v kabině helikoptéry se pohybuje mezi 110 až 120 dB; v kabině astronauta je hluk 135 až 140 dB, ve zkušebnách leteckých motorů 160 dB, u raket a raketových letadel je udáván hluk 190 až 200 dB. Nejmodernější palebné, raketové a nukleární zbraně mají obrovský detonační efekt, který by v případě rozpoutání války působil nepředstavitelné škody i na lidském sluchu.

Tyto skutečnosti a osudné možnosti nutí naši společnost a zdravotníky na prvním místě, aby se problémem hluku, třesku a detonace vážně zabývali, aby řešili otázky hlučnosti prostředí, prevence akustického traumatu a jeho léčby.

Naše zákonodárství nezůstalo k této situaci lho-

stejně. Usnesením strany a vlády byly vytyčeny směrnice boje proti hluku. Poškození sluchu hlukem v hlučném pracovním prostředí bylo zařazeno do skupiny nemocí z povolání a podle vyhlášky č. 7/1962 Sbírký náleží každému takto postiženému zákonná náhrada pro ztížení jeho společenského uplatnění. Těžká nedoslýchavost z hluku se hodnotí 300—700 body, to je zhruba tolik (ne-li více) jako při úplné ztrátě sluchu na obou stranách následkem zranění lebky.

Vojenský lékař se s poruchou sluchu u vojáků, jakožto s nemocí z povolání, setkává velmi často. Musí být proto s problematikou tohoto poškození obeznámen po všech stránkách. Zavedli jsme dispenzarizaci akustických traumat v armádě a monotematická část našeho shromáždění týkající se akustického traumatu u vojáků je projevem naší naléhavé potřeby zabývat se akustickým traumatem u vojáků. Nejde o ucelené sympozion, jde spíše o to, ukázat na některé palčivé problémy družící s k této otázce a vyměnit si názory o cestách boje proti akustickému traumatu. Je tedy patrné, že souhrnem přednášek o akustickém traumatu u vojáků tuto otázku v její bohaté komplexnosti neuzavíráme, ale naopak otevíráme cestu, o níž lecos víme, ale po jejíchž stranách je stále ještě plno otazníků a s postupem dalšího vývoje se budou jistě vynořovat otázky nové. Je proto třeba dívat se na naše dnešní jednání jako na předmluvu k tomu, čím se budeme muset vážně zabývat nejen dnes, ale i v budoucnosti.